Contributed by Fred Guldentops
donderdag, 02 mei 2013 - Last Updated donderdag, 02 mei 2013

Sinds 2008 besteedt de directie “Stations” van de NMBS-Holding de schoonmaak van de grote Brusselse stations uit aan de firma GOM. Deze besteedde dit op haar beurt uit aan een andere firma, Local Cleaning. Aan de onderkant van de piramide moesten de schoonmakers 7 dagen op 7 werken, zonder rust van 22u ‘s avonds tot 6u ‘s morgens. Ze kregen geen nacht- of weekendpremie, geen betaald verlof of ziekteverlet. De meesten onder hen moesten onder een zelfstandigenstatuut werken, waardoor hun patroon het betalen van sociale bijdragen kon ontwijken. De zogenaamde “schijnzelfstandigenstatuten” dus. Om dergelijke mensonwaardige werkomstandigheden te kunnen opleggen, deed de firma Local Cleaning beroep op Roemeense arbeiders die in een precaire situatie zaten, en in het begin weinig op de hoogte waren van hun rechten en van de syndicale organisaties.

Onderaanbesteding wordt gebruikt om het statuut te omzeilen

Zoals in andere afdelingen van de spoorwegen doet de "Stations"-directie aan onderaanneming om de personeelskosten te drukken, zonder zich verder te bekommeren over de arbeidsomstandigheden die daarbij komen kijken. Ze kunnen immers de verantwoordelijkheid afschuiven op de privé-firma die het personeel aanwerft. Voor het onderhoud van de Brusselse stations werd het contract met GOM afgesloten voor 660.000 € excl. BTW, dit terwijl de Algemene Centrale van de ABVV op basis van de Cao’s in de sector een miminumkost van 1.170.000 schatte. De onderaanbesteding is hier met andere woorden een manier om het statuut van het spoorwegpersoneel en de reglementering van de NMBS te omzeilen, en om letterlijk de openbare dienstverlening kapot te maken. NMBS-personeel heeft het soms moeilijk om solidair te zijn met arbeidsmigranten die “hun werk” afpakken, maar die solidariteit is echter de enige mogelijkheid om de werkomstandigheden opnieuw te verbeteren, en dit in het belang van alle spoorwegpersoneel, wie ook hun legale werkgever is. De privé-onderaannemers zijn ook een gevaar voor de veiligheid van al het NMBS-personeel: in Antwerpen liep een NMBS-medewerker zware letsels op door nalatigheid in de veiligheidsprocedure van de poetsfirma.

Syndicale overwinningen in het gevecht tegen de onderaanbesteding

Eind 2011 brachten de schoonmakers met steun van de vakbonden van de schoonmaak en het spoor de wantoestanden aan het licht. Dankzij de persconferentie van de Algemene Centrale, een online-petitie tegen sociale dumping, een stakingsaanzegging van CGSP Charleroi tegen de wanpraktijken in hun regio, de druk op de directie door CGSP Brussel en door de mediatisering van ganse problematiek van de onderaanbesteding, engageerde de directie van Stations zich uiteindelijk om opnieuw posten van schoonmakers aan NMBS-personeel toe te kennen. In totaal gaat het om 136 voltijdse arbeidsplaatsen, waarvan 20 zullen ingevuld worden door vandaag reeds beschikbaar

NMBS-personeel, en de overige aangevuld met nieuwe, contractuele aanwervingen (waarvan een deel via Actiris). Deze beslissingen van de directie zijn geen gevolg van hun plotselinge goedheid, maar enkel het resultaat van de strijd van de zelfstandige schoonmakers, die samen met collega's van de NMBS en syndicalisten van de privé deze wantoestanden via verschillende kanalen aan de kaak gesteld hebben.

Een petitie voor de heraanwerving van de schoonmakers

Ondanks de formele engagementen van de NMBS-directie, vrezen we voor de toekomst van deze precaire collega's. In Brussel zijn de privé-firmas vier maanden na de gemaakte afspraken nog steeds actief, en hebben de Roemeense schoonmakers nog geen enkel nieuws ontvangen over hun mogelijke heraanwerving. Erger nog, nadat ze er meer dan 5 jaar 7 op 7 gewerkt hebben, riskeren ze om uit de boot te vallen indien de heraanwervingen via Actiris zouden gebeuren. Verbeeld je hoe Brussel-Centraal, waar elke dag duizenden reizigers passeren, er zou uitzien indien het station enkele dagen niet proper gehouden wordt… We vinden het niet meer dan normaal dat directie erkent dat deze mensen al die jaren in mensonwaardige omstandigheden hebben gezwoegd om de stations proper te houden, en hen als dank daarvoor een volwaardig arbeidscontract aanbiedt.

We doen een oproep aan alle NMBS-personeel en treingebruikers om deze petitie te tekenen, om de formele aanwerving van de schonmakers te eisen. We vragen ook om na te gaan of de vakbonden de directie aan haar beloftes houdt, en mobiliseert indien nodig. Indien de NMBS-directie toont dat ze het meent met de aanwerving van deze schoonmakers, kan het imago van de NMBS er enkel op verbeteren. Aarzel niet om deze petitie naar uw vrienden door te sturen!

Je kan de petitie hier downloaden.